ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ

Ε' ΠΡΟΣΥΝΟΔΙΚΗ ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

Σαμπεζύ-Γενεύη, 10-17 Ὀκτωβρίου 2015

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΟΙΠΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

1. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, οὖσα ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία, ἐν τῇ βαθείᾳ ἐκκλησιαστικῇ αὐτοσυνειδησίᾳ αὐτῆς πιστεύει ἀκραδάντως ὅτι κατέχει κυρίαν θέσιν εἰς τήν ὑπόθεσιν τῆς προωθήσεως τῆς ἑνότητος τῶν Χριστιανῶν ἐντός τοῦ συγχρόνου κόσμου.

2. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θεμελιοῖ τήν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας ἐπί τοῦ γεγονότος τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς ὑπό τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ἐπί τῆς κοινωνίας ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι καί τοῖς μυστηρίοις. Ἡ ἑνότης αὕτη ἐκφράζεται διά τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς καί τῆς πατερικῆς παραδόσεως καί βιοῦται μέχρι σήμερον ἐν αὐτῇ. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τήν ἀποστολήν καί ὑποχρέωσιν ἵνα μεταδίδῃ καί κηρύττῃ πᾶσαν τήν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ καί τῇ Ἱερᾷ Παραδόσει ἀλήθειαν, ἥτις καί προσδίδει τῇ Ἐκκλησίᾳ τόν καθολικόν αὐτῆς χαρακτῆρα.

3. Ἡ εὐθύνη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διά τήν ἑνότητα, ὡς καί ἡ οἰκουμενική αὐτῆς ἀποστολή ἐξεφράσθησαν ὑπό τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Αὗται ἰδιαιτέρως προέβαλον τόν μεταξύ τῆς ὀρθῆς πίστεως καί τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας ὑφιστάμενον ἄρρηκτον δεσμόν.

4. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀδιαλείπτως προσευχομένη «ὑπέρ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως», ἐκαλλιέργει πάντοτε διάλογον μετά τῶν ἐξ αὐτῆς διεστώτων, τῶν ἐγγύς καί τῶν μακράν, ἐπρωτοστάτησε μάλιστα εἰς τήν σύγχρονον ἀναζήτησιν ὁδῶν καί τρόπων τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἑνότητος τῶν εἰς Χριστόν πιστευόντων, μετέσχε τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ἀπό τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς καί συνετέλεσεν εἰς τήν διαμόρφωσιν καί περαιτέρω ἐξέλιξιν αὐτῆς. Ἄλλωστε, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία χάρις εἰς τό διακρῖνον αὐτήν οἰκουμενικόν καί φιλάνθρωπον πνεῦμα, θεοκελεύστως αἰτούμενον «πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α΄ Τιμ.2, 4), ἀείποτε ἠγωνίσθη ὑπέρ ἀποκαταστάσεως τῆς χριστιανικῆς ἑνότητος. Διό, ἡ Ὀρθόδοξος συμμετοχή εἰς τήν κίνησιν πρός ἀποκατάστασιν τῆς ἑνότητος τῶν Χριστιανῶν οὐδόλως τυγχάνει ξένη πρός τήν φύσιν καί τήν ἱστορίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀποτελεῖ συνεπῆ ἔκφρασιν τῆς ἀποστολικῆς πίστεως καί παραδόσεως, ἐντός νέων ἱστορικῶν συνθηκῶν.

5. Οἱ σύγχρονοι διμερεῖς θεολογικοί διάλογοι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς καί ἡ συμμετοχή αὐτῆς εἰς τήν Οἰκουμενικήν Κίνησιν ἐρείδονται ἐπί τῆς συνειδήσεως ταύτης τῆς Ὀρθοδοξίας καί τοῦ οἰκουμενικοῦ αὐτῆς πνεύματος ἐπί τῷ τέλει τῆς ἀναζητήσεως, βάσει τῆς πίστεως καί τῆς παραδόσεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ἑπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῆς ἀπολεσθείσης ἑνότητος τῶν Χριστιανῶν.

6. Κατά τήν ὀντολογικήν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἑνότης αὐτῆς εἶναι ἀδύνατον νά διαταραχθῇ. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει τήν ἱστορικήν ὕπαρξιν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν μή εὑρισκομένων ἐν κοινωνίᾳ μετ' αὐτῆς, ἀλλά καί πιστεύει ὅτι αἱ πρός ταύτας σχέσεις αὐτῆς πρέπει νά στηρίζωνται ἐπί τῆς ὑπ' αὐτῶν ὅσον ἔνεστι ταχυτέρας καί ἀντικειμενικωτέρας ἀποσαφηνίσεως τοῦ ὅλου ἐκκλησιολογικοῦ θέματος καί ἰδιαιτέρως τῆς γενικωτέρας παρ' αὐταῖς διδασκαλίας περί μυστηρίων, χάριτος, ἱερωσύνης καί ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Οὕτω, ἦτο εὔνους καί θετικῶς διατεθειμένη τόσον διά θεολογικούς, ὅσον καί διά ποιμαντικούς λόγους, πρός θεολογικόν διάλογον μετά διαφόρων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν καί πρός τήν συμμετοχήν γενικώτερον εἰς τήν Οἰκουμενικήν Κίνησιν τῶν νεωτέρων χρόνων, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι διά τοῦ διαλόγου δίδει δυναμικήν μαρτυρίαν τοῦ πληρώματος τῆς ἐν Χριστῷ ἀληθείας καί τῶν πνευματικῶν αὐτῆς θησαυρῶν πρός τούς ἐκτός αὐτῆς, μέ ἀντικειμενικόν σκοπόν τήν προλείανσιν τῆς ὁδοῦ τῆς ὁδηγούσης πρός τήν ἑνότητα.

7. Ὑπό τό ἀνωτέρω πνεῦμα, ἅπασαι αἱ κατά τόπους Ἁγιώταται Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι συμμετέχουν σήμερον ἐνεργῶς εἰς ἐπισήμους θεολογικούς διάλογους, ἡ δέ πλειονότης ἐξ αὐτῶν καί εἰς διαφόρους ἐθνικούς, περιφερειακούς καί διεθνεῖς διαχριστιανικούς ὀργανισμούς, παρά τήν προκύψασαν βαθεῖαν κρίσιν εἰς τήν Οἰκουμενικήν Κίνησιν. Ἡ πολυσχιδής αὕτη δραστηριότης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πηγάζει ἐκ τοῦ αἰσθήματος ὑπευθυνότητος καί ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι ἡ ἀμοιβαία κατανόησις, ἡ συνεργασία καί αἱ κοιναί προσπάθειαι πρός ἀποκατάστασιν τῆς χριστιανικῆς ἑνότητος τυγχάνουν οὐσιώδεις, «ἵνα μή ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ» (Α' Κορ. 9, 12).

8. Βεβαίως, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, διαλεγομένη μετά τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν, δέν παραγνωρίζει τάς δυσκολίας τοῦ τοιούτου ἐγχειρήματος, κατανοεῖ ὅμως ταύτας ἐν τῇ πορείᾳ πρός τήν κοινήν κατανόησιν τῆς παραδόσεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καί ἐπί τῇ ἐλπίδι ὅτι τό Ἅγιον Πνεῦμα, ὅπερ «ὅλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας» (στιχηρόν ἑσπερινοῦ πεντηκοστῆς), θά «ἀναπληρώσῃ τά ἐλλείποντα» (εὐχή χειροτονίας). Ἐν τῇ

ἐννοίᾳ ταύτῃ, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἰς τάς σχέσεις αὐτῆς πρός τόν λοιπόν χριστιανικόν κόσμον δέν στηρίζεται μόνον εἰς τάς ἀνθρωπίνας δυνάμεις τῶν διεξαγόντων τούς διάλογους, ἀλλ' ἀπεκδέχεται πρωτίστως τήν ἐπιστασίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου, εὐχηθέντος «ἵνα πάντες ἕν ὦσιν» (Ἰω. 17, 21).

9. Οἱ σύγχρονοι διμερεῖς θεολογικοί διάλογοι, κηρυχθέντες ὑπό Πανορθοδόξων Διασκέψεων, ἐκφράζουν τήν ὁμόθυμον ἀπόφασιν πασῶν τῶν κατά τόπους ἁγιωτάτων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν χρέος νά συμμετέχουν ἐνεργῶς καί συνεχῶς εἰς τήν διεξαγωγήν αὐτῶν, ἵνα μή παρακω-λύηται ἡ ὁμόφωνος μαρτυρία τῆς Ὀρθοδοξίας πρός δόξαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ. Ἐν ᾗ περιπτώσει τοπική τις Ἐκκλησία ἤθελεν ἀποφασίσει νά μή ὁρίσῃ ἐκπροσώπους αὐτῆς εἴς τινα διάλογον ἤ συνέλευσιν διαλόγου, ἐάν ἡ ἀπόφασις αὕτη δέν εἶναι πανορθόδοξος, ὁ διάλογος συνεχίζεται. Πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ διαλόγου ἤ τῆς συνελεύσεως ἀντιστοίχως, ἡ ἀπουσία τοπικῆς Ἐκκλησίας τινός δέον ὅπως συζητηθῇ ὁπωσδήποτε ὑπό τῆς Ὀρθοδόξου Ἐπιτροπῆς τοῦ διαλόγου πρός ἔκφρασιν τῆς ἀλληλεγγύης καί τῆς ἑνότητος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

10. Τά προβλήματα, τά ὁποῖα ἀνακύπτουν κατά τάς θεολογικάς συζητήσεις τῶν Μεικτῶν Θεολογικῶν Ἐπιτροπῶν δέν συνιστοῦν πάντοτε ἐπαρκῆ αἰτιολόγησιν μονομεροῦς ἀνακλήσεως τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς ἤ καί ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς ὑπό τινος κατά τόπον Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἡ ἀποχώρησις ἐκ τοῦ διαλόγου Ἐκκλησίας τινός δέον ὅπως κατά κανόνα ἀποφεύγηται, καταβαλλομένων τῶν δεουσῶν διορθοδόξων προσπαθειῶν διά τήν ἀποκατάστασιν τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ὁλοκληρίας τῆς ἐν τῷ διαλόγῳ τούτῳ ὀρθοδόξου Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐάν τοπική τις Ἐκκλησία ἤ καί ἄλλαι τινές Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἀρνῶνται νά συμμετάσχουν εἰς τάς συνελεύσεις τῆς Μεικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὡρισμένου διαλόγου, ἐπικαλούμεναι σοβαρούς ἐκκλησιολογικούς, κανονικούς, ποιμαντικούς ἤ ἠθικῆς φύσεως λόγους, ἡ Ἐκκλησία ἤ αἱ Ἐκκλησίαι αὗται κοινοποιοῦν ἐγγράφως τήν ἄρνησιν αὐτῶν εἰς τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην καί εἰς πάσας τάς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας κατά τά πανορθοδόξως ἰσχύοντα. Κατά τήν πανορθόδοξον διαβούλευσιν ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἀναζητεῖ τήν ὁμόφωνον συναίνεσιν τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διά τά ἐφεξῆς δέοντα γενέσθαι, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐπαναξιολογήσεως τῆς πορείας τοῦ συγκεκριμένου θεολογικοῦ διαλόγου, ἐφ' ὅσον τοῦτο κριθῇ ὁμοφώνως ἀναγκαῖον.

11. Ἡ κατά τήν διεξαγωγήν τῶν θεολογικῶν διαλόγων

ἀκολουθουμένη μεθοδολογία ἀποσκοπεῖ εἴς τε τήν λύσιν τῶν παραδεδομένων θεολογικῶν διαφορῶν ἤ τῶν τυχόν νέων διαφοροποιήσεων καί εἰς τήν ἀναζήτησιν τῶν κοινῶν στοιχείων τῆς χριστιανικῆς πίστεως, προϋποθέτει δέ τήν σχετικήν πληροφόρησιν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας ἐπί τῶν διαφόρων ἐξελίξεων τῶν διαλόγων. Ἐν περιπτώσει ἀδυναμίας ὑπερβάσεως συγκεκριμένης τινός θεολογικῆς διαφορᾶς ὁ θεολογικός διάλογος δύναται νά συνεχίζηται, καταγραφομένης τῆς διαπιστωθείσης ἐπί τοῦ συγκεκριμένου θέματος θεολογικῆς διαφωνίας καί ἀνακοινουμένης τῆς διαφωνίας ταύτης πρός πάσας τάς κατά τόπους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας διά τά ἐφεξῆς δέοντα γενέσθαι.

12. Εἶναι εὐνόητον ὅτι κατά τήν διεξαγωγήν τῶν θεολογικῶν διαλόγων κοινός πάντων σκοπός εἶναι ἡ τελική ἀποκατάστασις τῆς ἐν τῇ ὀρθῇ πίστει καί τῇ ἀγάπῃ ἑνότητος. Ὁπωσδήποτε ὅμως αἱ ὑφιστάμεναι θεολογικαί καί ἐκκλησιολ-ογικαί διαφοραί ἐπιτρέπουν ποιάν τινα ἱεράρχησιν ὡς πρός τάς ὑφισταμένας δυσχερείας διά τήν πραγμάτωσιν τοῦ πανορθοδόξως τεθειμένου σκοποῦ. Ἡ ἑτερότης τῶν προβλημάτων ἑκάστου διμεροῦς διαλόγου προϋποθέτει διαφοροποίησιν μέν τῆς τηρηθησομένης ἐν αὐτῷ μεθοδολογίας, ἀλλ' οὐχί καί διαφοροποίησιν σκοποῦ, διότι ὁ σκοπός εἶναι ἑνιαῖος εἰς πάντας τούς διαλόγους.

13. Ἐν τούτοις, ἐπιβάλλεται, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, ὅπως ἀναληφθῇ προσπάθεια συντονισμοῦ τοῦ ἔργου τῶν διαφόρων Διορθοδόξων Θεολογικῶν Ἐπιτροπῶν, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἡ ὑπάρχουσα ἄρρηκτος ὀντολογική ἑνότης τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρέπει νά ἀποκαλύπτηται καί ἐκδηλοῦται καί ἐν τῷ χώρῳ τῶν διαλόγων τούτων.

14. Ἡ περάτωσις οἱουδήποτε ἐπισήμως κηρυχθέντος θεολογικοῦ διαλόγου συντελεῖται διά τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ ἔργου τῆς ἀντιστοίχου Μεικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁπότε ὁ Πρόεδρος τῆς Διορθοδόξου Ἐπιτροπῆς ὑποβάλλει ἔκθεσιν πρός τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην, ὁ ὁποῖος, ἐν συμφωνίᾳ καί μετά τῶν Προκαθημένων τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, κηρύσσει τήν λῆξιν τοῦ διαλόγου. Οὐδείς διάλογος θεωρεῖται περατωθείς πρίν ἤ κηρυχθῇ λήξας διά τοιαύτης πανορθοδόξου ἀποφάνσεως.

15. Ἡ μετά τήν τυχόν ἐπιτυχῆ ὁλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου θεολογικοῦ τινος διαλόγου πανορθόδοξος ἀπόφασις διά τήν ἀποκατάστασιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας δέον ὅπως ἐρείδηται ἐπί τῆς ὁμοφωνίας πασῶν τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

16. Ἓν ἐκ τῶν κυρίων ὀργάνων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως εἶναι τό Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν (Π.Σ.Ε.). Ὡρισμέναι

Ὀρθόδοξαι Ἐκκλησίαι ὑπῆρξαν ἱδρυτικά μέλη καί ἐν συνεχείᾳ ἅπασαι ἀπέβησαν μέλη αὐτοῦ. Τό Π.Σ.Ε. εἶναι ἕν συγκεκροτημένον διαχριστιανικόν σῶμα, παρά τό γεγονός ὅτι τοῦτο δέν συμπεριλαμβάνει ἁπάσας τάς Χριστιανικάς Ἐκκλησίας καί Ὁμολογίας. Παραλλήλως, ὑφίστανται καί ἄλλοι διαχριστιανικοί ὀργανισμοί καί περιφερειακά ὄργανα, ὡς ἡ Διάσκεψις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (Κ.Ε.Κ.) καί τό Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς (Σ.Ε.Μ.Α.). Ταῦτα μετά τοῦ Π.Σ.Ε. πληροῦν σημαντικήν ἀποστολήν διά τήν προώθησιν τῆς ἑνότητος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι Γεωργίας καί Βουλγαρίας ἀπεχώρησαν ἐκ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἡ μέν πρώτη ἐν ἔτει 1997, ἡ δέ δευτέρα ἐν ἔτει 1998, ὡς ἔχουσαι ἰδίαν αὐτῶν γνώμην περί τοῦ ἔργου τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καί οὕτω δέν συμμετέχουν εἰς τάς ὑπ' αὐτοῦ καί τῶν ἄλλων διαχριστιανικῶν ὀργανισμῶν δραστηριότητας.

17. Αἱ Ὀρθόδοξοι κατά τόπους Ἐκκλησίαι–μέλη τοῦ Π.Σ.Ε., μετέχουν πλήρως καί ἰσοτίμως ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν καί συμβάλλουν δι' ὅλων τῶν εἰς τήν διάθεσιν αὐτῶν μέσων εἰς τήν μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας καί τήν προαγωγήν τῆς ἑνότητος τῶν Χριστιανῶν. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπεδέχθη προθύμως τήν ἀπόφασιν τοῦ Π.Σ.Ε. νά ἀνταποκριθῇ εἰς τό αἴτημά της περί συστάσεως Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς διά τήν Ὀρθόδοξον συμμετοχήν εἰς τό Π.Σ.Ε., συμφώνως πρός τήν ἐντολήν τῆς Διορθοδόξου Συναντήσεως τῆς Θεσσαλονίκης (1998). Τά ὑπό τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς καθιερωθέντα κριτήρια, τά ὁποῖα προετάθησαν ὑπό τῶν Ὀρθοδόξων καί ἐγένοντο δεκτά ὑπό τοῦ Π.Σ.Ε., ὡδήγησαν εἰς τήν σύστασιν τῆς Μονίμου Ἐπιτροπῆς Συνεργασίας καί Συναινέσεως, ἐπεκυρώθησαν καί ἐνετάχθησαν εἰς τό Καταστατικόν καί εἰς τόν Κανονισμόν λειτουργίας τοῦ Π.Σ.Ε.

18. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πιστή εἰς τήν ἐκκλησιολογίαν αὐτῆς, εἰς τήν ταυτότητα τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς δομῆς καί εἰς τήν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τῶν ἑπτά Οἰκουμενικῶν Συνόδων, συμμετέχουσα ἐν τῷ ὀργανισμῷ τοῦ Π.Σ.Ε., οὐδόλως ἀποδέχεται τήν ἰδέαν τῆς «ἰσότητος τῶν Ὁμολογιῶν» καί οὐδόλως δύναται νά δεχθῇ τήν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας ὡς τινα διομολογιακήν προσαρμογήν. Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἡ ἑνότης ἡ ὁποία ἀναζητεῖται ἐν τῷ Π.Σ.Ε. δέν δύναται νά εἶναι προϊόν μόνον θεολογικῶν συμφωνιῶν, ἀλλά καί τῆς ἐν τοῖς μυστηρίοις τηρουμένης καί βιουμένης ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἑνότητος τῆς πίστεως.

19. Αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι–μέλη θεωροῦν ὡς ἀπαραίτητον ὅρον τῆς συμμετοχῆς εἰς τό Π.Σ.Ε τό ἄρθρον-βάσιν τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, συμφώνως τῷ ὁποίῳ, μέλη αὐτοῦ δύνανται νά εἶναι μόνον αἱ Ἐκκλησίαι καί

αἱ Ὁμολογίαι, αἱ ἀναγνωρίζουσαι τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν ὡς Θεόν καί Σωτῆρα κατά τάς Γραφάς καί ὁμολογοῦσαι τόν ἐν Τριάδι Θεόν, Πατέρα, Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα κατά τό Σύμβολον Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως. Ἔχουν δέ βαθεῖαν τήν πεποίθησιν ὅτι αἱ ἐκκλησιολογικαί προϋποθέσεις τῆς Δηλώσεως τοῦ Toronto (1950), τιτλοφο-ρουμένης «Ἡ Ἐκκλησία, αἱ Ἐκκλησίαι καί τό Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» εἶναι κεφαλαιώδους σημασίας διά τήν Ὀρθόδοξον συμμετοχήν εἰς τό Συμβούλιον. Ὅθεν, αὐτονόητον, ὅτι τό Π.Σ.Ε. δέν εἶναι καί ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νά καταστῇ ὑπέρ-Ἐκκλησία. «Σκοπός τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν δέν εἶναι νά διαπραγματεύεται ἑνώσεις μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ δύναται νά γίνῃ μόνον ὑπό τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐνεργουσῶν ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, ἀλλά νά φέρῃ τάς Ἐκκλησίας εἰς ζῶσαν ἐπαφήν πρός ἀλλήλας καί νά προαγάγῃ τήν μελέτην καί συζήτησιν τῶν ζητημάτων τῆς χριστιανικῆς ἑνότητος» (Δήλωσις τοῦ Toronto, § 2).

20. Αἱ προοπτικαί τῶν θεολογικῶν διαλόγων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μετά τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν προσδιορίζονται πάντοτε ἐπί τῇ βάσει τῶν κανονικῶν κριτηρίων τῆς ἤδη διαμορφωμένης ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως (κανόνες 7 τῆς Β΄ καί 95 τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῶν συνόδων).

21. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ τήν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καί Τάξις» καί μετ' ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τήν μέχρι τοῦδε θεολογικήν αὐτῆς προσφοράν. Ἐκτιμᾷ θετικῶς τά ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθέντα θεολογικά κείμενα, τῇ σπουδαίᾳ συνεργίᾳ καί ὀρθοδόξων θεολόγων, τά ὁποῖα ἀποτελοῦν ἀξιόλογον βῆμα εἰς τήν Οἰκουμενικήν Κίνησιν διά τήν προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐν τούτοις ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία διατηρεῖ ἐπιφυλάξεις διά κεφαλαιώδη ζητήματα πίστεως καί τάξεως.

22. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θεωρεῖ καταδικαστέαν πᾶσαν διάσπασιν τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὑπό ἀτόμων ἤ ὁμάδων, ἐπί προφάσει τηρήσεως ἤ δῆθεν προασπίσεως τῆς γνησίας Ὀρθοδοξίας. Ὡς μαρτυρεῖ ἡ ὅλη ζωή τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ διατήρησις τῆς γνησίας ὀρθοδόξου πίστεως διασφαλίζεται μόνον διά τοῦ συνοδικοῦ συστήματος, τό ὁποῖον ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπετέλει τόν ἁρμόδιον καί ἔσχατον κριτήν περί τῶν θεμάτων πίστεως.

23. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει κοινήν τήν συνείδησιν περί τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ διαχριστιανικοῦ θεολογικοῦ διαλόγου, διό καί κρίνει ἀναγκαῖον νά συνοδεύηται οὗτος πάντοτε ὑπό τῆς ἐν τῷ κόσμῳ μαρτυρίας

διά πράξεων ἀμοιβαίας κατανοήσεως καί ἀγάπης, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουν τήν «ἀνεκλάλητον χαράν» τοῦ Εὐαγγελίου (Α' Πετρ. 1, 8), ἀποκλειομένης πάσης πράξεως προσηλυτισμοῦ ἤ ἄλλης προκλητικῆς ἐνεργείας ὁμολογιακοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Ὑπό τό πνεῦμα αὐτό, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θεωρεῖ σημαντικόν ὅπως ὅλοι οἱ χριστιανοί, ἐμπνεόμενοι ὑπό τῶν κοινῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς πίστεως ἡμῶν, προσπαθήσωμεν νά δώσωμεν εἰς τά ἀκανθώδη προβλήματα, διά τῶν ὁποίων προκαλεῖ ἡμᾶς ὁ σύγχρονος κόσμος, μίαν ὁλοπρόθυμον καί ἀλληλέγγυον ἀπάντησιν, βασιζομένην εἰς τό ἰδανικόν πρότυπον τοῦ ἐν Χριστῷ καινοῦ ἀνθρώπου.

24. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει συνείδησιν τοῦ γεγονότος, ὅτι ἡ κίνησις πρός ἀποκατάστασιν τῆς ἑνότητος τῶν Χριστιανῶν λαμβάνει νέας μορφάς, ἵνα ἀνταποκριθῇ εἰς τάς νέας συνθήκας καί ἀντιμετωπίσῃ τάς νέας προκλήσεις τοῦ συγχρόνου κόσμου. Εἶναι ἀπαραίτητος ἡ συνέχισις τῆς μαρτυρίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τόν διῃρημένον χριστιανικόν κόσμον ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀποστολικῆς παραδόσεως καί πίστεώς της.

Δεόμεθα ὅπως οἱ χριστιανοί ἐργασθῶσιν ἀπό κοινοῦ, ὥστε νά ἀποβῇ ἐγγύς ἡ ἡμέρα, καθ' ἥν ὁ Κύριος θά ἐκπληρώσῃ τήν ἐλπίδα τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί «γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν» (Ἰω. 10, 16).

Σαμπεζύ, 15 Ὀκτωβρίου 2015

† ὁ Περγάμου Ἰωάννης, Πρόεδρος
† ὁ Καλῆς Ἐλπίδος Σέργιος
† Μητροπολίτης Δαμασκηνός (Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας)
† ὁ Καπιτωλιάδος Ἡσύχιος
† ὁ Βολοκολάμσκ Ἱλαρίων
† ὁ Μαυροβουνίου καί Παραθαλασσίας Ἀμφιλόχιος
† ὁ Τιργκοβιστίου Νήφων
† ὁ Βάρνης Ἰωάννης
† ὁ Ζουκδίδι καί Τσαΐσι Γεράσιμος
† ὁ Πάφου Γεώργιος
† ὁ Περιστερίου Χρυσόστομος
† ὁ Σιεματίτσε Γεώργιος
† ὁ Κορυτσᾶς Ἰωάννης
† ὁ Μιχαλόβτσε Γεώργιος

† ὁ Ἑλβετίας Ἱερεμίας, Γραμματεύς ἐπί τῆς Προπαρασκευῆς
τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου